

Bruxelles, den 29. november 2024
(OR. en)

16179/24

RECH 520
COMPET 1158

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	29. november 2024
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	15553/24
Vedr.:	Styrkelse af EU's konkurrenceevne og styrkelse af det europæiske forskningsrum og afhjælpning af dets fragmentering – Rådets konklusioner (29. november 2024)

I bilaget følger til delegationerne Rådets konklusioner om *styrkelse af EU's konkurrenceevne og styrkelse af det europæiske forskningsrum og afhjælpning af dets fragmentering*, som Rådet godkendte på 4063. samling den 29. november 2024.

**RÅDETS KONKLUSIONER OM STYRKELSE AF EU'S KONKURRENCEEVNE OG
STYRKELSE AF DET EUROPÆISKE FORSKNINGSRUM OG AFHJÆLPNING
AF DETS FRAGMENTERING**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM

- sine konklusioner af 28. maj 2021 om uddybning af det europæiske forskningsrum: sikring af attraktive og bæredygtige karrierer og arbejdsvilkår for forskere og realisering af hjerne-cirkulation, som understreger, at ujævne strømme af forskere skal håndteres på nationalt og europæisk plan, og fremhæver behovet for at støtte forskningssystemer med lavere performance for at gøre dem mere attraktive
- sin henstilling af 26. november 2021 om en pagt for forskning og innovation i Europa samt sine konklusioner om den fremtidige styring af det europæiske forskningsrum (EFR), der omhandler et styrket samarbejde mellem EU's medlemsstater for at fremme et konkurrencedygtigt EFR
- sine konklusioner af 2. december 2022 om den nye europæiske innovationsdagsorden, som understreger betydningen af afbalanceret hjerne-cirkulation og fremhæver behovet for at fremskynde adgangen til opskaleringsfinansiering for startupvirksomheder og SMV'er, at fremme, tiltrække og fastholde talenter, herunder deep tech-talenter, at forbedre og konsolidere innovationsøkosystemer og at afhjælpe innovationskløften i Europa
- sine konklusioner af 2. december 2022 om forskningsinfrastrukturer, der navnlig opfordrer til, at de europæiske forskningsinfrastrukturs bæredygtighed på lang sigt sikres, og at økosystemet for forskningsinfrastrukturer i Europa fremmes

- Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2023 og april 2024, hvori det understreges, at det er vigtigt at fremme et mere innovationsvenligt miljø baseret på videnskabelig topkvalitet, der fremskynder markedsudbredelse og opskalering, og øge de fremtidige investeringer med henblik på at opfylde udgiftsmålet for FoU på 3 % af BNP
- sine konklusioner af 8. december 2023 om styrkelse af forskningens og innovationens rolle og betydning i den politiske beslutningsproces i Unionen, hvori det påpeges, at videnskabsbaserede politikudformningsprocesser kan forbedre kvaliteten og styrke sammenhængen mellem politiske initiativer og styrke Unionens konkurrenceevne, og at bedre koordinering på tværs af innovationsøkosystemer og en mere effektiv udnyttelse af alle kapaciteter og ressourcer vil forbedre Unionens resultater for så vidt angår konkurrenceevne og innovation samt borgernes liv
- sin henstilling af 18. december 2023 om en europæisk ramme for at tiltrække og fastholde forsknings-, innovations- og iværksættertalenter i Europa, hvori der opfordres til rammebetingelser for fastholdelse af talentfulde forskere i Unionen, og betydningen af at støtte attraktive forskerkarrierer og styrke forskningsledelseskapaleteten fremhæves
- sin henstilling af 2. december 2022 om vejledende principper for vidensudnyttelse, som sigter mod at vedtage en fælles linje for foranstaltninger og politiske initiativer med henblik på at forbedre udnyttelsen af viden i Unionen
- sin henstilling af 23. maj 2024 om forbedring af forskningssikkerheden, som sigter mod større konsekvens i tilgangen i hele Unionen og anbefaler, at medlemsstaterne arbejder hen imod udvikling og gennemførelse af et sammenhængende sæt politiske tiltag for at øge forskningssikkerheden
- sine konklusioner af 23. maj 2024 om styrkelse af vidensudnyttelse som et redskab til en modstandsdygtig og konkurrencedygtig industri og til strategisk autonomi i en åben økonomi i Europa, hvori der opfordres til at gøre det nemmere at få adgang til risikovillig kapital og rejse privat og offentlig seed-kapital og vækstkapital samt til at fremme sammenkobling mellem innovationsøkosystemer, forsknings- og teknologiinfrastrukturer og andre aktører i økosystemerne

- sine konklusioner af 23. maj 2024 om den efterfølgende evaluering af Horisont 2020 og fremtidsperspektiverne, der understreger rammeprogrammets afgørende rolle som det centrale instrument på EU-plan til støtte for FoI
- Kommissionens meddelelse af 22. oktober 2024 om gennemførelsen af EFR, hvori der gøres status over de fremskridt, der er gjort, samtidig med at der skitseres mulige veje til udvikling og videreudvikling af EFR i fremtiden
- Lettarapporten, der blev offentliggjort den 10. april 2024, og hvori der opfordres til at realisere en femte frihed på det indre marked ved bl.a. at muliggøre fri bevægelighed for forskning og innovation
- Draghirapporten, der blev offentliggjort den 9. september 2024, og hvori EU indtrængende opfordres til at frigøre sit innovative potentiale ved at refokusere sin kollektive indsats for at lukke innovationskløften i forhold til andre globale økonomier,

Forøgelse af FoI's rolle med hensyn til at styrke EU's konkurrenceevne

1. BEKRÆFTER PÅ NY EU's tilsagn om at styrke sin langsigtede konkurrenceevne, velstand og klimaneutralitet senest i 2050 og sit lederskab på den globale scene; FREMHÆVER den centrale rolle, som Unionens og medlemsstaternes FoI-politikker spiller med hensyn til at nå dette mål; GÅR IND FOR at sætte FoI i centrum for EU's og medlemsstaternes strategier; BEKRÆFTER PÅ NY, at det for at styrke EU's konkurrenceevne er afgørende at forbedre Unionens internationale position og lederskab gennem banebrydende grundlæggende og anvendt forskning og disruptiv innovation samt videnskabelig topkvalitet; PÅPEGER de voksende og indbyrdes forbundne udfordringer, som Unionen står over for med hensyn til at fremme konkurrenceevnen, fremskynde den dobbelte omstilling, sikre samhørighed og inklusion og sørge for både økonomisk sikkerhed og strategisk autonomi, samtidig med at en åben økonomi bevares; MENER, at FoI i overensstemmelse med EU's kerneværdier og -prioriteter, herunder konkurrenceevne kombineret med økonomisk, miljømæssig og social bæredygtighed, bør spille en central rolle i håndteringen af disse udfordringer;

2. NOTERER SIG Draghirapporten om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne, der sigter mod at fremme Unionens konkurrenceevne, navnlig inden for avancerede teknologier; SER MED TILFREDSHED PÅ rapportens detaljerede analyse af den globale konkurrenceevne og de globale forsknings- og innovationstendenser og dens vision om, hvor FoI kan bidrage til at forbedre produktiviteten og konkurrenceevnen, og MINDER OM Budapesterkklæringen¹, der understreger, at det haster med at lukke innovationskløften både i forhold til vores globale konkurrenter og inden for EU;
3. GENTAGER den afgørende betydning af øgede investeringer i FoU og målet om at opfylde målet på 3 % af BNP, senest gentaget af Det Europæiske Råd i dets konklusioner af 17.-18. april 2024 og i Budapesterkklæringen af 8. november 2024 om at opfylde dette mål senest i 2030, samtidig med at det UNDERSTREGER behovet for en effektiv anvendelse af midlerne i EU's FoI-rammeprogram og sikre overensstemmelse mellem national finansiering og EU-finansiering og dermed mobilisere både yderligere offentlige og private investeringer; MINDER OM, at Rådets konklusioner om den efterfølgende evaluering af Horisont 2020 anerkender nødvendigheden af et passende budget og stabilitet i gennemførelsesfasen af EU's FoI-rammeprogram, uden at dette berører Unionens fremtidige FFR; MINDER OM behovet for at mobilisere offentlige FoU-relaterede investeringer på nationalt plan og EU-plan og for at udforme og gennemføre FoI-politikker og -reformer, der vil skabe de rette betingelser for at tilskynde til større private FoU-investeringer; TILSKYNDER desuden medlemsstaterne og Kommissionen TIL at identificere det optimale policy mix, der vil øge de private udgifter til to tredjedele af FoU-investeringerne;

¹ [Budapesterkklæring om den nye aftale om europæisk konkurrenceevne.](#)

4. BEMÆRKER, at viden og idéer fremmer konkurrenceevnen, og at Unionen er afhængig af en effektiv mobilisering af talent og kreativitet i hele FoI-samfundet ved at fremme adgang til FoI-finansiering og -samarbejde baseret på videnskabelig ekspertise og gennem konkrete foranstaltninger til forenkling; SLÅR DERFOR TIL LYD FOR at investere i nationale FoI-systemer og for målrettede og effektive EU-rammeprogrammer for FoI, der finansierer fremragende FoI; PÅPEGER endvidere betydningen af at tackle europæiske og globale socioøkonomiske udfordringer gennem bredt, inklusivt og strategisk paneuropæisk samarbejde med inddragelse af både private og offentlige enheder og FREMHÆVER den europæiske merværdi af både små og store samarbejdsbaserede FoI-projekter;
5. ERKENDER, at det er vigtigt at overvinde innovationskløften i medlemsstaterne for at forbedre den europæiske konkurrenceevne; ANERKENDER, at der er gjort en betydelig indsats i denne henseende, men at der fortsat er behov for betydelige fremskridt; FREMHÆVER derfor, at en reduktion af innovationskløften kræver en løbende indsats gennem nationale reformer og investeringer og relevante EU-programmer til støtte for FoI, uden at dette berører den fremtidige FFR; MINDER derfor OM opfordringen til Kommissionen om at vurdere og fremlægge indvirkningen af forskellige muligheder for en mere effektiv tilgang, herunder skræddersyede tiltag for lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, og som tager hensyn til de grundlæggende årsager, der er identificeret, og bidrager til at lukke FoI-kløften; BEMÆRKER, at udbredelse af topkvalitet gennem samarbejde på tværs af medlemsstaterne vil bidrage til at undgå at forværre de eksisterende uligheder;
6. UNDERSTREGER, at det er væsentligt fortsat at opbygge og styrke FoI-økosystemer ved at sammenkoble aktørerne i den firedobbelte helix på EU-plan og nationalt og regionalt plan og sikre en indvirkning af fremragende forskningsresultater og innovative løsninger til at tackle socioøkonomiske udfordringer og styrke strategisk autonomi og digital suverænitæt; PÅPEGER, at disse FoI-økosystemer bør afspejle udfordringer, behov og muligheder ved at bygge på strategiske områder med regional styrke, f.eks. i overensstemmelse med princippet om strategier for intelligent specialisering;

7. FREMHÆVER betydningen af evidensbaseret politikudformning og beslutningstagning på EU-plan og nationalt plan og af en fælles skabelsesproces, der gør det muligt for alle aktører i den firedobbelte helix (den akademiske verden, regeringen, industrien og samfundet) at kanalisere deres viden og erfaringer;
8. BEKRÆFTER PÅ NY betydningen af internationalt samarbejde for at fremme den ekspertise og FoI i verdensklasse, der er nødvendig for at forbedre Europas konkurrenceevne og klare samfundsmæssige udfordringer i forbindelse med klimaændringer, sundhed og digitalisering med globale partnere; UNDERSTREGER i betragtning af FoI's stigende geopolitiske relevans behovet for at sikre, at der er truffet forholdsmæssige og effektive foranstaltninger for at forbedre forskningssikkerheden;

EFR's rolle med hensyn til at øge konkurrenceevnen og mindske fragmenteringen

9. STØTTER styrkelse af EFR, da det bidrager til Unionens konkurrenceevne; FREMHÆVER de betydelige fremskridt, der er gjort i henhold til den første politikdagsorden for EFR (2022-2024), og betydningen af at gøre status over de indhøstede erfaringer; UNDERSTREGER den vigtige rolle, som den nye politikramme for EFR og forvaltningsstrukturerne for EFR, der blev indført i 2021, spiller, navnlig tilgangen med fælles udformning og fælles gennemførelse; BEKRÆFTER PÅ NY betydningen af at sikre, at mindst halvdelen af medlemsstaterne forpligter sig til at sikre bred politisk støtte til gennemførelse af politikdagsordenen for EFR og en frivillig og fleksibel tilgang til gennemførelse af EFR-tiltagene, det såkaldte koncept med variabel geometri, samtidig med at det anerkendes, at det er nødvendigt fortsat at arbejde sammen for at realisere det indre marked for viden, forskning og innovation og mindske fragmenteringen som gentaget i Kommissionens meddelelse om gennemførelsen af EFR;
10. STØTTER ambitionen i den nye fase af politikdagsordenen for EFR (2025-2027) om at fremskynde fælles initiativer for at styrke FoI-kerneverdier og -kapaciteter i Europa og skabe synergier mellem FoI og uddannelses-, industri- og sektorpolitikker som ønsket i pagten for FoI; UNDERSTREGER behovet for fortsat at fokusere på at opnå håndgribelige og virkningsfulde resultater gennem et strømlinet sæt tiltag på en gennemsigtig og effektiv måde med henblik på at opfylde målene for EFR; UNDERSTREGER, at EFR-tiltag bør omhandle pagtens prioriteter og sigte mod en passende balance mellem en ambitiøs og opnåelig arbejdsplan og imødekomme behovet for fælles tiltag på europæisk plan;

11. TILSLUTTER SIG betydningen af at styrke synergierne mellem Unionens og medlemsstaternes relevante fonde og programmer for at støtte udviklingen af EFR; GENTAGER navnlig behovet for bedre tilpasning af rammeprogrammet til EFR's politikramme; MINDER OM betydningen af at sikre sammenhæng mellem EFR-tiltag og relevante politikinitiativer såsom den nye europæiske innovationsdagsorden; BEMÆRKER, at disse synergier udtrykkeligt bør rettes mod gennemførelse af EU's strategiske dagsorden (2024-2029);
12. GENTAGER behovet for en styrket rolle for Udvalget for det Europæiske Forskningsrum og Innovation (ERAC) i forbindelse med fælles fastsættelse af prioriteter og strategisk planlægning sammen med EFR-forummets og andre relevante tematiske gruppers rolle i forbindelse med gennemførelsen af politikdagsordenen for EFR, hvilket fører til bedre koordinering og tilpasning mellem EU's og medlemsstaternes politikplanlægning og -gennemførelse; SER MED TILFREDSHED PÅ, at det fornyede EFR har resulteret i øget inddragelse af interessentorganisationer, og FORESLÅR at øge interessentdeltagelsen, navnlig industrien, gennem en revurdering af, hvilke kategorier der er repræsenteret i EFR-forummet;
13. PÅPEGER, at de relevante anbefalinger fra Lettarapporten, navnlig om en "femte frihed", og anbefalingerne fra Draghirapporten bør tages i betragtning inden for rammerne af artikel 179, stk. 1, i TEUF med henblik på at udvikle et fuldt fungerende EFR; OPFORDRER Kommissionen TIL at arbejde tæt sammen med medlemsstaterne og, hvor det er relevant, associerede lande og interessentorganisationer om at udvikle EFR ved at fjerne de resterende hindringer for fri bevægelighed for forskere, videnskabelig viden, teknologi og data og for at fremme gennemførelsen af pagten for FoI og det indre marked; MINDER OM, at strategiske områder af fælles interesse kan omfatte forsknings- og teknologiinfrastrukturer, åben videnskab, tværnationalt og internationalt samarbejde, kønsbalance inden for FoI, fælles programmering, forskerkarrierer og forskeres mobilitet samt strukturreformer i EFR;

14. FREMHÆVER betydningen af at overvåge fremskridtene med hensyn til gennemførelse af EFR og ANERKENDER, at EFR-overvågningsmekanismen tilvejebringer fakta og indsigt i fremskridtene; OPFORDRER Kommissionen og medlemsstaterne TIL at finjustere denne mekanisme ved at udarbejde EFR-landerapporterne i samarbejde mellem eksperter og medlemsstater og skabe en understøttende ramme, der fremmer et stærkere engagement i nationale reformer inden for FoI og evidensbaseret politikudformning;

Udnyttelse og styrkelse af Europas talentpotentiale

15. ANERKENDER, at talent er et vigtigt aktiv for at fremme økonomisk vækst, konkurrenceevne, innovation og teknologisk udvikling samt samfundsmæssige fremskridt; MINDER OM, at de prioriteter, der er aftalt i Rådets henstilling om forskerkarrierer, herunder akademisk frihed, institutionel autonomi og passende karrierespektiver, spiller en central rolle for at udvikle FoI-talenter og bevare Europa som et globalt attraktivt sted for forskning; SLÅR derfor TIL LYD FOR nationale og europæiske politikker, initiativer og programmer, der tilskynder til hjernecirkulation og tackler hjerneflugt samt støtter talenter og karrierer, såsom Det Europæiske Forskningsråd (EFR) og Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter; TILSKYNDER TIL fremme af ligestilling mellem kønnene, kønsbalance, lige muligheder og inklusion for forskere fra alle baggrunde og fremme af anvendelse, gennemførelse og overvågning af instrumenter til institutionelle ændringer såsom inklusive kønsligestillingsplaner;
16. UNDERSTREGER betydningen af at åbne og styrke europæiske netværk af forskere, iværksættere, innovatorer, forskningsledere og støttefagfolk for at muliggøre en bedre udveksling af viden, idéer og mennesker; FREMHÆVER den europæiske merværdi og resultaterne af COST-aktioner (europæisk samarbejde om videnskab og teknologi) med hensyn til at skabe inklusive europæiske FoI-netværk, der har afsmittende virkninger og fører til fremragende knowhow- og FoI-samarbejde;

17. OPFORDRER INDTRÆNGENDE Kommissionen og medlemsstaterne TIL at styrke forskere, iværksættere, innovatorer og alle forskningsledere og støtte fagfolk for at forbedre deres færdigheder, kompetencer og holdninger til topkvalitet og indvirkning og dermed muliggøre udbredelse af digitale teknologier med henblik på at opfylde markeds- og sektorbehov; MENER, at der også bør rettes større opmærksomhed mod forskere, der er på et tidligt trin i deres karriere, og kønsskævheder i alle fremtidige politikker samt mod at øge synligheden af rollemodeller og succeshistorier, der kan pleje talenter; UNDERSTREGER, at øget konkurrenceevne kræver en ændring af holdningen hos aktørerne i FoI-økosystemet i retning af indbyrdes forbundethed mellem videnskab, forskning, innovation, iværksætteri, vidensudnyttelse og risikovillighed, navnlig gennem tværsektoriel mobilitet og dialog;

Brobygning: styrkelse af Europas forsknings- og teknologiinfrastrukturer

18. ANERKENDER betydningen af europæiske forsknings- og teknologiinfrastrukturer som strategiske aktiver til fremme af FoI, videnskabelige opdagelser og deep tech-udviklinger og omsætning af viden til innovation på regionalt, nationalt og europæisk plan og af uddannelse og ansættelse af højt kvalificerede forskere og fagfolk; NOTERER SIG forsknings- og teknologiinfrastrukturers evne til at spille en stærk rolle med hensyn til at øge FoI-potentialet i forskningsorganisationer, nystartede virksomheder og SMV'er samt industrien i lokale og regionale økosystemer og dermed øge konkurrenceevnen og overvinde fragmenteringen; TILSKYNDER TIL bedre anvendelse og udbredelse af forsknings- og teknologiinfrastrukturfaciliteter og -tjenester i hele EU; SER MED TILFREDSHED PÅ de fremskridt, som Kommissionen har gjort med at fremlægge en rapport om politikker til støtte for teknologiinfrastrukturer i EU, og OPFORDRER Kommissionen TIL at fortsætte sit arbejde sammen med medlemsstaterne og interessenterne;

19. MINDER OM Tenerifeerklæringen om forskningsinfrastrukturer², hvori der opfordres til at sikre langsigtet bæredygtighed af forskningsinfrastrukturer, der ikke blot omfatter deres udformning og opførelse, men også deres forvaltning, drift og ydelse af tjenester, for hvilke passende finansieringsordninger og -mekanismer bør undersøges; GENTAGER, at der vil være behov for yderligere konkrete tiltag på nationalt og europæisk plan for at tackle disse udfordringer, navnlig med henblik på en bedre inddragelse af mindre medlemsstater; UNDERSTREGER endvidere Kommissionens, medlemsstaternes og private aktørers komplementære roller med hensyn til at sikre den nødvendige finansiering af forsknings- og teknologiinfrastrukturer af europæisk relevans (navnlig ESFRI-milepæle og ERIC'er) for at muliggøre øget og mere inklusiv adgang;
20. OPFORDRER Kommissionen og medlemsstaterne TIL at fremme åben videnskab og åben innovationspraksis og -infrastruktur, som letter udveksling af viden, data og ressourcer på tværs af grænserne, i overensstemmelse med princippet om "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt";

Drivkraft for innovation: fremme af vækst og investeringer i Europa

21. ANSER det FOR en prioritet at sikre fleksible og investorvenlige forretningsrammebetingelser for innovation i overensstemmelse med de globale tendenser, der letter drift og vækst af nystartede virksomheder og vækstvirksomheder på det indre marked og dermed fremmer innovation og styrker Unionens teknologiske kapacitet og konkurrenceevne;
22. ANERKENDER betydningen af disruptiv innovation og disruptive teknologier for at forbedre EU's konkurrenceevne; TILSKYNDER Kommissionen og medlemsstaterne TIL at undersøge behovet for at udvikle støtteordninger, der fremmer innovationsaktiviteter med høj risiko og højt udbytte; BEKRÆFTER PÅ NY behovet for fortsat at støtte alle former for innovation – fra trinvis til banebrydende innovation – og sikre, at SMV'er støttes med henblik på at innovere og styrke deres modstandsdygtighed, hvilket vil fremskynde konkurrenceevnen;

² [230926_Declaration_Tenerife.pdf](#).

23. BEMÆRKER, som påpeget i Draghirapporten, at EU's underskud med hensyn til at udvikle nye teknologier og opskalere dem, så de kan opnå deres fulde forretningspotentiale, også skyldes utilstrækkelige private udgifter til FoI og et relativt underudviklet finansielt økosystem; PÅPEGER betydningen af at inddrage private venturekapitalinvesteringer i innovationsfinansiering og GENTAGER betydningen af at tilskynde til paneuropæiske private investeringer for at afhjælpe afgørende mangler på markedet; TILSKYNDER Kommissionen og medlemsstaterne TIL at skabe incitamenter for private investorer, business angels og crowdfundingplatforme til at øge private investeringer i innovationsfinansiering og integrere en risikovillig investeringskultur; ANERKENDER betydningen af at styrke og forenkle den strategiske anvendelse af offentlige indkøb af innovation for at fremskynde udviklingen og udbredelsen af innovative løsninger i Europa;
24. TILSKYNDER Kommissionen og medlemsstaterne TIL at gøre finansieringsinstrumenterne mere attraktive og effektive og mindre komplicerede for ansøgere og støttemodtagere ved at reducere deres administrative byrde betydeligt (navnlig i forbindelse med venturekapitalinvesteringer) og udbrede anvendelsen af rullende frister og reguleringsmæssige sandkasser.
-